

ЭСЭШЭГҮЙ АЖАЛШАН

Сибирийн хүбшэ тайга соо ажалша бэрхэ нэгэ шубуухан бии. Энэмнай онголо гээшэ. Тэрэ бэээрээ гулабхааһаа багахан, үбсүүн таладаа сагаан соохор, узууртаа саб сагаахан һүүлтэй, хатуу бүхэ хушуутай шубуун юм.

Сентябрь һарада, хушын һамарай түлэг үедэ, онголын одоо халуун ажал эхилдэг. Борбоосгойн һамар шадамар бэрхээр түүжэ, бахалзуураа дүүргээд, эртээнһээ шэлэһэн ямаршьеб далда газарта олзоёо абаашажа буладаг. Тэрэнэй «сүшээгүүд» ехэнхидээ хүбхэн соо байдаг.

Харин үбэлдөө онголо нюуһан газараа мартангүй оложо, зузаан саһа онгилон, һамараа тоншодог юм.

Ойн харуулад онголые газар дээрэ эгээн аша тунһатай шубуун гэжэ тоолодог. Энэньшье зүб, юундэб гэхэдэ, тэрэ хушаһаа хушада ниидэхэдэ, али һамараар элбэг газар бэдэрхэдэ, үнэтэ модоной үрэһые шэнэ шэнэ газарнуудаар тараана ха юм.

Намарай ургаса хуряахаяа онголонууд алишье тээһээ олоороо сугларжа, ёһотой найр наада хэдэг. Тэжээл бэдэржэ, тэдэнэр хэдышье модоной зай гаталха шадалтай.

Хабартаа бэшэ шубуудһаа түрүүлэн, онголонууд һалхинһаа нэмэритэй газарта гүнзэгыхэн уургайгаа заһадаг. Эхэ шубууниинь шарабтар аад, хүрин соохор, хэмжээгээрээ гулабхаагайхидал адли 3-4 үндэгэ дарадаг. Шэмэтэй эдээ хоол дээрэ тэнжэһэн дальбараануудынь һамар тээшээ ехэшүүлһээ илгаагүй томо болонхой байдаг.

Онголо угаа хёрхо, һонор һэргэг шубуун юм. Ой соо ямаршьеб шэнэ ангай, али хүнүүдэй бии боломсоор, хииганаһан хоолойгоор тэрэ дохёо үгэдэг. Тиигэжэ тэрэ хүбшынгөө эзэдые аюулһаа һэргылнэ ха юм даа.

Онголо — аша тунһатай шубуун. Тиимэһээ уургайень һэндэжэ, тэрээниие агнажа ябахань хорюултай. Тэдэ шубуудгүйгөөр ой тайгамнай нилээдгүй шэнгэржэ, шэнэ модод һалбаран ургахагүй.

www.nomoihan.com